

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5. uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60. — Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin., za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavici: „Sava“, Kranj.

Bolne gosi.

III.

Nekatere dame ne morejo izhajati brez kolonjske vode in nekateri dunajski visoki krogi ne morejo živeti, če nimajo koga, da ga protežirajo. Kdo da je ravno protežiranec, in ali mu je protekcija ljuba ali ne — to je postranska stvar. Danes protežirajo papeža in katoličanstvo, jutri se vнемajo za sultana in mohamedanstvo.

Katoliški škof v Draču je vložil prošnjo pri ruskem carju, pri srbskem in grškem kralju, da bi se s svojimi ovčicami smel priklopiti pravoslavni Srbiji ali Črni gori in se ločiti od albanskih mohamedanskih sobratov. Domnevati bi bilo, da bo Avstrija podpirala to prošnjo z vsemi močmi.

Ali diplomacija ima včasih nerazumljiva pota, in najbolj katoliška država v Evropi brani katoliškemu škofu ločiti se od mohamedancev in pridružiti se kristjanom!

Naš nesrečni zunanji minister Goluchowski in italijanski minister Tittoni sta sklenila na svojem sestanku v Opatiji neko španovijo negativnega obsega. Nam je na tem, da Italija ne pride na albansko obal, in Italiji je na tem, da isto zabrani nam.

Zato sta se oba ministra dogovorila, da če se Turčiji kaj primeri, mora postati Albanija avtonomna in se ne sme nobena sosednjih držav polastiti kake albanske luke.

Namen je jasen in razumljiv, sredstvo pa slabo.

Avtonomna ali samostojna Albanija je mrtvo rojeno dete, nekaj nepridiprav cele Evrope. Če pri določitvi albanskih mej odjemo Srbom nekaj zemlje, napravimo Srbom kot mlademu, po življenju hrepenečemu narodu škodo, Albaniji pa ne koristimo prav nič. Za ustanovitev samostojnega državnega življenja v Albaniji bi bilo potrebno, da se iztrebijo zasute luke, zidajo dragi pomoli, gradijo ceste, mostovi, železnice, šole, kasarne, uradna poslopja; potrebno bi bilo, da se posušijo močvirja, ustanovi redno poljedelstvo, obrt in industrija. Za to bi se potrebovale ogromne svote denarja. In kje so banke, ki bodo investirale milijone

in milijone v albanske čeri? Posamezni albanski rodovi so se dosedaj klali zaradi govedi in koštrunov, zanaprej pa pride borba za upliv pri vladanju, za upliv pri državnih dohodkih.

Če bi imeli mi opravka s kako drugo državo, ne bo nič nenavadnega, da izbruhnejo v Albaniji nemiri, in da Italija, recimo v svrhu varstva plovbe v Jadranskem morju, zasede balkansko obal. In če jo enkrat zasede, jo bo obdržala.

Če pa bi se Albanija razdelila, dobi Črna gora severni del z luko sv. Ivana Meduanskega, Srbi sredino z Dračem, Grki pa Valono.

Sršenovo gnezdo bi bilo razdrto in vsaj ko izumre sedaj živeči rod, bi bilo upati, da bi nove vlade privadile nov zarod na red, na delo, na družinsko in državno življenje. In naša moč v Jadranskem morju bi bila postavljena na mnogo bolj solidno podlago, nego jo nudi samostojna Albanija. Črnagora, Srbija in Grška so vsaka zase in vse skupaj premajhne in prešibke tvorbe, da bi zamogle resno ogrožati interese države, ki ima petdeset milijonov prebivalcev, dva milijona vojakov in ki ima z ozirom na te sosede veliko premoč na morju.

Nevarnost, da se Italija nastani ob albanski obali, pa bi bila mnogo manjša.

Da Italija ne bo Črni gori vzela nobene luke, za to nam jamči mlada italijanska kraljica, če bi hotela pregnati Srbe od morja, ne dopustila bi tega Rusija, če bi pa hotela vzeti Grkom Volono, bi se oglasila vsa Evropa, ki smatra Grke za paradne otroke celega kontinenta.

Pri tem pa pride še v poštev, koliko sto milijonov bi bili mi prihranili, če bi ne bili prišli albanskega vprašanja od strani, od katere smo se ga lotili; koliko sto milijonov bi bili prihranili pri trgovini in koliko sto milijonov bi bile vredne simpatije Srbov in drugih balkanskih Slovanov, ki bi jih bili s spretno politiko pridobili brez stroškov in katere smo izgubili, zraven tega pa še žrtvovali milijarde.

Že sedaj je jasno, da se naša španovija, katero je sklenil Goluchowski s Tittonijem v Opatiji, ni obnesla, in kaj da prinese prihodnost, kdo bi hotel to danes prorokovati?

Če ni še prepozno, naj se katoliški škof v Draču ne obrača samo v Belgrad in Peterburg, ampak predloži naj svojo peticijo tudi na Dunaju.

Tudi ukrep zunanjega ministrstva, vsled katerega se je poslal konzul Prochaska nazaj v Prizren, se nam ne zdi moder in umesten. Ko so prišli med vojno srbski vojaki v Prizren, je nastal takoj spor med srbsko vlado in Prochasko. Ta spor je naznanila srbska vlada na Dunaj in izrekla željo, da naj se Prochaska premesti iz Prizrena na drugi kraj.

Nam je nerazumno, da dunajska vlada tej želji ni ustregla. Saj trpe v prvi vrsti koristi avstrijskih državljanov, če naš konzul v Prizrenu nima zaupanja srbske vlade. Tu ne pride prav nič v poštev, ali je Prochaska kaj zagrešil ali ne. Če je dunajska vlada ž njim zadovoljna, naj ga nagradi in pusti avanzirati, ali ne vsiljuje naj ga vladi, ki ga ne mara. Naš prestiž ne zahteva, da nas zastopa v Prizrenu ravno Prochaska, v poštev pride le vprašanje, ali je to za nas koristno.

Naloga konzulova je, da gre na roko našim učenjakom, ki potujejo na Balkan, našim delavcem, ki iščejo tam dela, in posebno našim trgovcem, ki iščejo kupčijskih zvez. In v tem oziru ni vse eno, ali nas zastopa konzul, ki vživa ugled pri vladi in simpatije med prebivalstvom, ali pa konzul, ki ga vlada ne mara in ga mrzi občinstvo, ki nima z vlado drugih stikov nego uradne, ki je socialno bojkotiran in razun tega še konzul, katerega ime izziva najmučnejše spomine v ljudski duši. Tak konzul ni koristen avstrijskim državljanom, pač pa pride zelo v prilog nemški, laški in francoski konkurenci. Čim manj je priljubljen naš konzul v Prizrenu, tem lažje je stališče nemškega laškega in francoskega konzula. Zaradi tega je ukrep našega ministrstva, poslati Prochasko nazaj v Prizren, brezdvomno vzbudil splošno začudenje v vseh diplomatskih krogih — izven naše monarhije. To je bila bolj huzarska nego diplomatska poteza.

Eno svetlo stran pa ima le postopanje naše diplomacije napram Albaniji.

Prvikrat se je naša vlada z vso avtoriteto in z vso odločnostjo, katere je zmožna, izrekla za načelo — avtonomije. Ljudstvo, ki naj po-

PODLISTEK.

V. M. Garšin:

Štiri dni.

Še sedaj mi je živo v spominu, kako smo tekli skozi gozd. Krogle so nam žvižgale okoli ušes in odstreljene veje so padale na tla. Mi pa smo drveli slepo naprej, skozi grmičevje, kojega trnje nam je krvavo ranilo kožo. Vedno več strelav je padalo. Sidorov, mlad vojak 1. stotnije — kako da je k nam prišel, mi je še danes neumljivo — se je vsedel hipno na zemljo ter se oziral molče z velikimi, smrtinobojnimi pogledi po meni. Kri mu je bruhala iz ust. Njegova slika mi je še razločno pred očmi. Spominjam se tudi, kako sem zagledal v gostem lesovju njega . . . Bil je velik, močan Turek, ali hitel sem brez strahu k njemu, dasiravno sem bil slaboten. Kar počni nekaj nad menoj — po mojem mnenju je frčalo nekaj velikega mimo mene in v ušesih mi je zvonilo in šumelo. „Streljal je name,“ sem si mislil. On pa je hripavo zarjul ter se naslonil s hrptom na glogovo grmovje. Prav lahko bi bil prišel tudi mimo grmovja, toda brez miseln samega strahu, je poizkušal, preplezati bodečo ograjo. Sunek je zadoščal, da sem mu izbil puško, drugi sunek mu je porinil bajonet v telo. Glas, pol tuljenja, pol stokanja. Potem smo tekli dalje. Naši so vpili: „Urá!“ so padali, se zopet

pobirali, streljali in tekli dalje. Spominjam se, da sem tudi jaz oddal par strelav, predno smo zapustili gozd in prišli na planjavo. Klici so postali tuljenje in drveli smo naprej. To se pravi, drugi so drveli, kajti jaz sem zaostal. Da, padel sem ter ne več vstal. Pred mojimi očmi je vse zatemnelo, vpitje in strelje utihnejo. Nič nisem slišal ter videl nad seboj le neko modrino. Mogoče, da je bilo nebo. Potem pa je izginilo tudi to.

*

Še nikdar nisem bil v tako čudnem položaju kakor sedaj. Kaj je neki z menoj? Na trebuhu ležim ter vidim pred seboj košček ruševine. Par travnih bilk vidim in mravljo, ki pleza po bilki navzdol. Par suhih trav lanskega leta, to je vse, kar zapazim od sveta. Vidim samo z enim očesom, kajti na drugo ne vidim ničesar, ker ga zakriva neka trda stvar. Mislim, da je suhljad, na kateri leži moja glava. In strašno mi je slabo. Pregibal bi se rad, pa se ne morem. Vzroka vsemu temu pa si ne morem tolmačiti. Tako preide kratek čas. Slišim čričke cvrčati in brenčati čebele. Drugega nič. Končno se mi posreči z nadčloveškim naporom, da si oprostim desno, pod menoj ležečo roko, naslonim se na obe ter poizkušam poklekniti.

Pa oster sunek mi pretrese vse telo, od kolen navzgor, skozi prsa in glavo — in zopet padem, zopet ne čutim ničesar.

In prebudim se. Zdi se mi, da vidim zvezde, ki migljajo tako svetlo na temnomodrem bulgarskem nebu. Dvigniti se hočem, a takoj začutim strašne bolečine, ki mi onemogočajo to namero. Primem se za boleče noge ter si jih otipam. Leva in desna noga je oblita s posušeno krvjo. Kakor hitro si otipam ude, postanejo bolečine neznosnejše. Slične so zobobolu: vedno glodajoč in moreč dušo. V ušesih zvoneče šumenje, glava težka kot svinec, žalostno izpoznanje se mi zasvetlika: ranjen sem na obeh nogah. Mar so nas premagali Turki? Saj to ni mogoče, ker naša pozicija je bila dobra. Čujem še zmagonosni „Urá“ naših . . . Potem sem bržčas padel. Zdi se mi, da sem na gričku, na katerega nas je peljal nazadnje naš mali polkovnik. Ampak zakaj so me zapustili? Zakaj me niso poiskali? Ali me morda niti pogrešili niso? No — jaz menda ne bom edini, ki je tu padel, saj je bilo čuti tako mnogo strelav. Poizkusiti moram dvigniti glavo, da se ozrem, kje da sem. Saj gre tudi že nekoliko bolje, kajti pri prejšnjih poizkusih, da bi se vzravnal, nisem več padel na trebuh, ampak na hrbet. Zato vidim sedaj tudi zvezde na nebu.

Z veliko težkočo dvignem gornji del telesa ter sedem. Teško pojde, ker sta mi prestreljeni obe nogi. Po večkratnih poizkusih in s solzami v očeh se mi vendar posreči obsedeti.

Nad menoj košček temnomodrega neba, na katerem svetlika velika zvezda, obdana od mnogih

V planinski okrajni odbor za izboljšanje pašnikov so bili imenovani: Za sodni okraj Škofja Loka: Anton Fajfar, župnik, Dražgoše in Fr. Uršič župan in posestnik, Trata, kot odbornika; Franc Šmid, župan in posest., Selca, kot namestnik. — Dvomimo, da bi se župnik na izboljšanje pašnikov kaj razumel? Ali res ni v celem škofjeloškem okraju nobenega zato sposobnega kmeta, razen župnika Fajfarja? — Za sodni okraj Kranj: Janez Urbanc, posestnik, Zalog-Goričane in Jože Likozar, posestnik, Cerklje; kot odbornika: Jurij Povšnar, posestnik in gostilničar, Kokra, kot namestnik.

Cerklje. Tukajšnja učiteljica gč. Ana Vavken se je preobjedla deželnega kruha in zapustila „mastno“ plačano mesto učiteljice. Na njeno mesto je prišla suplentka gč. Frančiška Urbančič, ki je kot suplentka v Trzihu dobila 00% draginjsko doklado vsled nad vsak dvom vzvišene pravičnosti kranjskega deželnega odbora.

Stari dvor pri Škofji Loki. Poročila se je hčerka tukajšnega posestnika in gostilničarja gospica Micika Zakotnikova z g. Franom Levičnikom, gostilničarjem in trgovcem v Kamniku.

Obesil se je v petek, 17. t. m. v Trebovljah kajžar Jakob Čimžar vulgo Maleš, star okrog 50 let. Pred jednim letom se je vrnil iz Amerike. Samomor je izvršil vsled družinskih preprirov. Zapušča 6 nepreskrbljenih otrok.

Mavčiče. Tukajšnji občinski odbor je sklenil, da se z zidavo novega šolskega poslopja kakor hitro možno prične. Prejšnji občinski odbor se je na vse načine trudil, da bi zidavo šole preprečil in se je pritožil prav do zadnje inštanice. Posebna zasluga za vse intrige se mora vsekakor prištevati prejšnjemu županu, ki je svoje pritožbe utemeljeval s imenitno trditvijo, da je za kmetstvo ljudstvo najboljše, da ne zna ne brati, ne pisati, zadostuje temveč, da zna to v vsaki občini samo ena oseba, ki naj bode župan. Mislil je najbrže nase, toda lastni pristaši so ga vrgli raz županski stolec.

Trata nad Škofjo Loko. V tratarski in sosednji osliški občini je bila pretečeno leto zelo razširjena nalezljiva bolezen škrlatinka. Že je bilo opravičeno mnenje, da se bode posrečilo zdravnikom bolezen popolnoma zatreti, kar so se nenkrat pokazali novi slučajji te uničevalke mladih bitij. Novi slučajji so se pojavili v Gorenji vasi in Hotavljah.

Utonila je dne 17. t. m. v Stražišču 67 let stara Marija Volčič. Šla je k vodnjaku po vodo. Ker pa vodnjak na mestu, kjer se zajema voda, ni bil ograjen, jej je najbrže spodrsnilo in padla je v vodnjak, kjer so jo našli mrtvo.

Društvene vesti.

Odbor Podružnice slov. trgovskega društva „Merkur“ v Kranju se je sestavil naslednje: predsednik g. Franc Berjak, podpredsednik g. Ivan Valenčič, tajnik g. Josip Cvar, blagajnik in gospodar g. Anton Adamič. Društveni prostori se nahajajo sedaj v hiši št. 163, kjer se gg. članom vsak četrtek od 8. do 9. ure zvečer na razpolago eden izmed gg. odbornikov. Na razpolago so tudi strokovne knjige in časopisi, ter izkazi prostih služb.

Občni zbor prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Kranju se je vršil v nedeljo, dne 12. t. m. v mestni dvorani ob udeležbi 41 izvršujočih članov. Načelnik Janko Sajovic konstatira sklepčnost in otvori zborovanje. Pred vsem pozdravi navzoče zborovalce, v prvi vrsti častnega načelnika Karola Jägerja in častnega člana Franca Eržena, ter se spominja v preteklem letu umrlih izvršujočih in podpornih članov, kakor tudi preminelega nepozabnega in prezaslužnega tovariša Frana Ks. Trošta, poslovodjo deželne gasilske zveze in nadučitelja na Igu, katerega zasluge na polju slovenskega gasilstva so neprecenljive, ter prosi navzoče zborovalce, da se v znak sožalja dvignejo raz sedeža in da se ta čin pietete zabeleži v zapisnik občnega zbora. Tajnik Jurij Depoli poroča, da je v preteklem letu odbor sklepal v 5. sejah. Požarov je bilo 4. Reševalni oddelk je nastopil v 5. slučajjih. Skupnih vaj je bilo 6. in skupnih nastopov 19. Nadalje poroča, da je odbor naprosil zavarovalnice za podporo v pokritje stroškov, nastalih vsled poškodovanja gasilnega orodja pri požarih, ter da je prejel primerne podpore od naslednjih zavarovalnic: „Dunav“, „Graška vzajemna zavarovalnica“ in „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“, katerim izreka najtoplejšo zahvalo. Tudi poroča, da je odbor prosil za podporo iz deželnega gasilnega zaklada, kateri prošnji pa deželni odbor ni ugodil. Končno še omenja, da šteje društvo 7 častnih, 68 podpornih in 54 izvršujočih članov. Blagajnik Ivan Pirc poroča, da iznašajo skupni prejemki v letu 1912 K 1931.19, skupni izdatki pa K 2101.53, in da iznaša društveno premoženje v gotovini K 1517.21. Volitev je izpadla sledeče: Janko Sajovic, načelnik, Karol Depoli, podnačelnik, Jurij Depoli, tajnik, Ivan Pirc, blagajnik in vodnik; Franc Špenko star., Karol Ažman, Anton Drukar in Franc Holzhaacker; namestniki pa: Anton Bidovec, Ivan Rakovec, Lovro Grohan in Franc Špenko star. Ker se ne zglašuje nihče k slučajnostim, zahvali se načelnik navzočim za udeležbo, jih navdušuje na skupno in složno delovanje ter jih prosi, da ga tudi v naprej z isto vnemo in vztrajnosjo podpi-

rajo v tem težavnem, toda plemenitem poklicu v korist svojemu bližnjemu, kakor doslej. Končno se spominja načelnik Najvišjega zaščitnika gasilstva. Njega Veličanstva našega presvitlega cesarja ter veli navzočim zborovalcem, da mu zakličejo trikratni „Slava“, na kar zaključijo zborovanje.

Sokolstvo.

XI. velika maškarada telovadnega društva „Sokol“ v Kranju „V Ameriki“. Dodatno k naši zadnji notici pripomnimo, da se nam je posrečilo izvedeti, da pridejo na maškarado na veliki svetovni turneji nahajajoči se hrvaški tamburaši in tamburašice, katerim se menda pridruži tolpa indijancev, ki potuje v domovino. Tudi več drugih skupin se pripravlja, toda ni se nam še posrečilo izvedeti natančnejšega. — Ta teden prične se z razpošiljanjem vabil in ako bi bil pri veliki množici kdo prezrt, naj se obrne kar na odbor.

Občni zbor telovadnega društva „Sokol“ na Jesenicah vrši se v nedeljo, 19. t. m. ob 1/2 9 uri dopoldne v društveni telovadnici z običajnim dnevnim redom

Razno.

Pri strelnih vajah v Orsovi so ponesrečili trije vojaki. Po nepredvidnosti so prišli pred strojno puško ter jih je več krogelj zadelo. Eden je bil takoj mrtev, medtem ko se borita dva s smrtjo.

Železniški čuvaj nastreljen. Iz Mostarja poročajo: Tu so zastražene od vojakov vse železniške proge, tuneli in mostovi. Te izredne varnostne naredbe pa so v veliko kvar prebivalstva. Pa straže same, ki niso dovolj poučene o železniški službi in ki nimajo o prihodu in odhodu vlakov pojma, so vedno v nevarnosti, da se jih povozi. Poleg tega pa so vojaki, ki stražijo, nezmožni hrvaščine in imajo ukaz po enkratnem pozivu takoj streljati. In tako ne preide skoro dan, da ne bi kje pokalo. Streljalo se je že na železničarje, na inženirje, na častnika, na sodnika in na kmete. Da se pa pri tem brezmiselnem streljanju prigodi tudi lahko nesreča, pouči naslednji slučaj. Ob progi Doboj-Tuzla, dva kilometra od postaje Lukovac, je šel železniški čuvaj po noči kontrolirat progo. Kar začuje v nočni tmini klic „Stoj!“. Mož je takoj obstal, se javil kot čuvaj ter dvignil svetilko. A vzlic temu je začela vojaška patrolja takoj z brzostreljanjem ter oddale nič manje nego osem in dva deset streliv. Dasiravno se je čuvaj zgrudil takoj ob prvih streljih, so streljali še nadalje

V neizrecni žalosti naznanjamo pretresljivo vest, da je naša nadvse ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, svakinja in teta, gospa

Olga Šavnik roj. Mally

dne 17. januarja opoludne po dolgotrajni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 4. uri popoludne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi.

Rajnico priporočamo v blag spomin.

V Kranju, dne 17. januarja 1913.

Dr. Edvard Šavnik

in otroci:

Marta, Vera, Meta, Olga, Bogdan, Leon in Renata.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Najboljši češki premog

iz Tegetthofove jame v Mostu (Brüx)

veletrgovina „Merkur“

Peter Majdič, Kranj

na nesrečnika. Tako ga je pet strelav smrtnevarno ranilo. Čuvaj je rodbinski oče in je nad dvajset let v službi bosenskih železnic.

Dva zrakoplovca utonila. Pri nekem poizkusu z novim letalnim strojem sta padla dva zrakoplovca med Dartfordom in Birminhamom v Themso ter utonila.

Ladja potopila. Pri Kukshafnu je trčil hamburški parnik „Roland“ z danskim parnikom „Axel“. „Roland“ se je takoj potopil, pri čemur je pet mož vtonilo.

16letni roparski morilec. V Plauenju na Nemškem je umoril 16letni trgovski vajenec Petzold svojega 16letnega tovariša Gada ter ga oropal svote 650 mark, katero svoto je Gade dobil na pošti za svojega šefa. Petzold je umor priznal. Sledil je svojemu tovarišu na pošto, ga potem izvalil v klet in ga s sekuro ubil. Nato je mrtveca položil v zaboj ter nametal nanj krompirja. Denar je skrnil v kupu premoga.

Z žganjem umoril. Graško sodišče je obsodilo monterja Niedermayerja na 3 mesece in gostilničarja Kolegra na 1 mesec strogega zapora radi tega, ker je monternekemu hlapcu Moserju plačal liter žganja, če ga izpije v 1 uri. Hlapec je bil za to koj pripravljen ter začel piti. Niedermayer je vedno natakal, tako da je Moser ves liter žganja popil v 10 minutah, nakar se je onesvestil in kmalu nato umrl.

Kako se skrbi za slaboumne v Bosni. Iz Sarajeva poročajo: Našli so 75 letno slaboumno starko, ki je že več let brez stalnega stanovanja v Bosanski Dubici, povoženo na tiru neke gozdne železnice. Vlak jo je povozil v spanju. Še slabše se je godilo slaboumnemu iz okraja Maglaj. Mož berači leto in dan ter je navezan le na dobrosrčne ljudi. Dan in noč tava okrog ter si poišče ležišča v kakem hlevu ali kozolcu. Minole dni je zašel na tir železnice Sarajevo-Bosanski Brod. Tam pa je proga zastražena. Ker ni na klic straže obstal, ker jo ni slišal, je ta večkrat nanj ustrelila ter sta ga dva strela težko ranila.

Zadnje vesti.

Cuvaj.

V Zagrebu kroži vest, da se komisariat na Hrvaškem ne odpravi in da se Cuvaj v kratkem vrne na svoje mesto. Baje je to povzročil Khuen Hedervary, ki je dejal ogrski vladi, da se ne sme pogajati s hrvaško-srbsko koalicijo, češ, da je njeno vodstvo v rokah srbskih veleizdajnikov. Khuen izjavlja, da ni uplival na vlado v tem prašanju. Hrvatje mislijo, da hoče vlada s temi vestmi nanje uplirati, da bi bili čim popustljivejši pri pogajanju zaradi povratka ustavnih razmer.

Samomor ogrskega poslanca.

Ogrski poslanec doktor Sigismund Varady, ki je na Semeringu iskal okrevanja, se je ustrelil zaradi neozdravljive bolezni.

Proti Lukacsevi volilni reformi.

Jutri priredi socialnodemokratska stranka v petindvajsetih mestih po deželi protestne shode proti vladni volilni reformi. V Budimpešti sklicujejo posamezne stroke shode za prihodnji teden. Vodstvo stranke pripravlja nov letak, katerega izide milijon izvodov. Budimpeštanski klub mesarjev je sklenil sklicati za 21. t. m. občni zbor mesarske zadruga in mu predlagati, da izreče nameravanemu generalnemu štrajku simpatije ter da ostanejo prvi dan štrajka vse mesnice zaprte v znamenje solidarnosti s stavko. V opozicionalnih krogih trdijo, da je Lukacsevo stališče zaradi velike nezadovoljnosti v vladni stranki omajano. „Magyar Ország“ pravi, da pričakujejo tudi v vladni stranki njegovo demisijo.

Nota izročena.

Poslaniki vesil so včeraj izročili ministru za zunanje zadeve skupno noto. Skupna nota vesil omenja, da Turčija ne uvaža popolnoma posledic vojne. Z nadaljevanjem vojne bi prevzela velikansko odgovornost. Carigradu bi žugala velika nevarnost in vojna bi lahko zasegla tudi azijske

pokrajine. Po sklepu miru bo Turčija potrebovala moralne in materialne pomoči vesil. Turčija naj preda Odrin; mohamedanska posest v mestu bo zaščiten. Vprašanja otokov naj se prepusti vesilam; uredilo se bo tako, da bo vsako zatiranje Turkov izključeno. O kakšnih sredstvih pritiska ne omenja nota ničesar.

Katastrofa na morju.

Parnik „Veronese“ se je na višini Leixosa (na Portugalskem) ponesrečil. O posameznostih poročajo: Parnik „Veronese“ je včeraj zapustil luko Vigo in je bil namenjen v Brazilijo. Po njih vesteh je imel 131, po drugih pa 370 potnikov. Kmalu po odhodu je odposlal na razne strani radiotelegrafično prošnjo na pomoč, ker je v nevarnosti. Na morju je divjal strašen vihar, tako da ni mogla nobena ladja zapustiti pristanišča.

Predsednik francoske republike.

Na narodno skupščino v Versaillesu je došlo 868 poslancev in senatorjev. Pri prvi volitvi je dobil Poincare 429, poljedelski minister Pams 327 glasov. Ker ni imel nihče $\frac{2}{3}$ večine, se je morala vršiti druga volitev, pri kateri je zmagal Poincare. Dobil je 483, Pams 296 glasov. Poincare je torej izvoljen za novega predsednika francoske republike. — Poljedelski minister Pams, je podal svojo demisijo, katero je predsednik Fallieres sprejel.

Mesečna soba

opremljena, s postrežbo ali tudi brez iste, se odda takoj v najem.

Naslov pove upravništvo „Save“. 19 2-2

Genik jedil in pijač

priporoča

Tiskarna „Sava“ v Kranju.

Harmonike

stare in nove, izdelane po najboljših mojstrih iz Koroške in Štajerske. Bolje je torej, da jih vsakdo naroči pri meni, mesto iz daljnega kraja, kjer si jih lahko pogleda in izbere.

Istotam se dobe tudi:

gramofoni, plošče in igle

Sprejem tudi

popravila harmonik in gramofonov.

Pavel Bizjak, star.

KRANJ, 102.

24-1

Naznanilo.

Na mnoga vprašanja članov zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov, javljamo, da bo „Pomožna blagajna“ (t. j. bolniško zavarovanje) s I. svečanom t. l. pričela uradovati.

Načelnik zadruga.

20-3

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega davka.

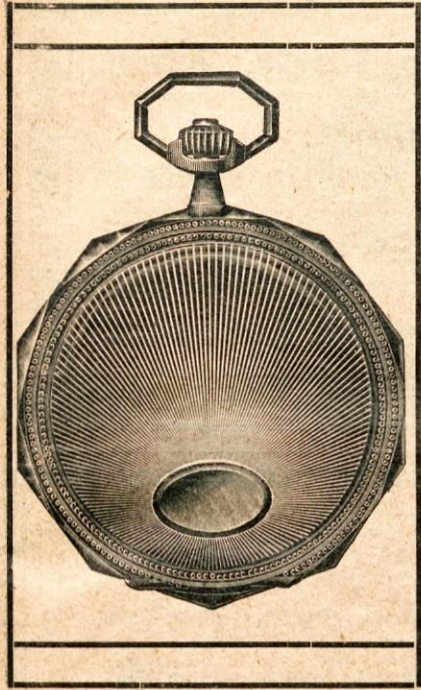
4 ³/₄ ⁰/₀

brez odbitka rentnega [davka.

Rezervni zaklad
nad K 700.000.

Rezervni zaklad
nad K 700.000.

7-3

Ivan Levčnik
 urar in trgovec v Kranju.
 Velika zaloga
 Najcenejša in Srebrnine.
Birmanskih daril
 Cene brez konkurence.
 Postrežba
 solidna.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
dr. Edv. Globočnik
 okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holz hacker
 konc. zobotehnik

v Kranju

16 52-3

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne, izven velikih praznikov na razpolago.

Vinska veletrgovina
Rudolf Kokalj, Kranj

17-3

Priporočam svoja
 izvrstna, zjamčeno pristna
 dolenska, štajerska in istrijska
vina
 v sodih in steklenicah

Zaloga najfinejših tu- in inozemskih šampanjcev, vin v steklenicah in mineralnih voda.

LJUBLJANA

8-3

Kavarna Prešeren

Priporočam vsem Ljubljano obiskujočim Gorncem svojo na novo urejeno kavarno.

Biljardi, vsakovrstni časopisi.

Karel Polajnar :: Ljubljana.

Najstarejša trgovina
Ferd. Sajovic v Kranju
 poprej C. Pleiweiss

10 4-3

priporoča svojo bogato zalogo vedno najnovejšega in najboljšega

manufakturnega blaga

Osobito se priporoča
 ženinom in nevestam za nakup bale.

Priporoča se velezaloga

15-3

galanterijskega, norimberskega, modnega blaga in pletenin

A. Adamič, Kranj

Velika zaloga

posamentarije, konfekcije, perila, kravat, steznikov, klobukov, čepic, toaletnega blaga, bižuterije, kranjskih izdelkov, otročjih vozičkov, kovčegov, šolskih potrebščin, papirja i. t. d. Molitveniki, moleki, venci, verižice in vse druge potrebščine za birmo.

Lastna izdelovalnica damskih pasov. Modni salon damskih klobukov i. t. d.

Postrežba točna in solidna. Cene najugodnejše!

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!

M. Rant - Kranj

trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom

Priložnostni nakup **otročjih vozičkov.**

Najraznovstnejše **špecerijsko blago.**

Kolodvorska restavracija

priporoča

vedno sveže **Budejeviško pivo**
 ter pristna vina in dobro kuhinjo

4 52-3

Umetna gnojila

kakor

18-3

Tomazeva žindra, kajnit in kalijeva sol

prodaja po zelo nizkih cenah

veletrgovina z železnino in špecerijskim blagom

Merkur, Peter Majdič, Kranj

Jamčeno čisto, jedrnato

2 52-3

Tovarna: **Ig. Fock, Kranj**

MILO z znamko Solnce.

najizborneje in današnjim cenam primerno **naiceneje**

zato najbolji **nadomestek** vsem dražjim vrstam. :: Prodaja se tudi na drobno.

Izdelki:

Kristalna soda, pralni lug, rudeče in črno marmorirano Eschweger milo, zeleno tržaško in belo Marzeljsko milo, ter vse ceneje vrste pralnega mila. **Stearinske sveče. Kolomaz.**

Pozor!

6-3

Podpisani se najudaneje priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi v izdelovanje

vsakovrstnih čevljev

najnovije oblike po meri. Naroči se lahko tudi pismeno, če se naznani številko dolgoti in širjave. Lahko se pa pošlje tudi že rabljen čevljev. Vsako v moji delavnici izdelano obuvale se **prilega, je elegantno in trpežno.** V zalogi pa imam tudi že

izdelane čevlje.

Cene nizke in točna postrežba. Naročnikom se stara obuvale dobro in hitro popravijo.

Mnogo zahval. pisem na razpolago.

Ivan Potočnik

Glavni trg, Kranj.

3 13-3

Delikatese!

Z. Krajnc - Kranj.

Veletrgovina J. & A. Majdič Kranj.

Deželni pridelki, špecerijsko blago.

Priznana najboljši dalmatinski portland cement

„Salona“

za izdelovanje opeke in cement drugih znamk za zidanje.

Svetle sezamove tropine.

Umetna gnojila.

12-3

Rudolf Rus urar in trgovec

v Kranju poleg lekarne

priporoča svojo

veliko zalogo ur, zlatnine, srebrnine itd. po najnižjih cenah, brez konkurence.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Zahtevajte najnovjši cenik, ki je ravno-kar izšel.

14 13-3

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

13-3

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

4³/₄ 0/₀

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik od 9.—12. dopoldne.